

**ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 27 ΜΑΪΟΥ 2009
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**

- A.** Όταν όλοι απάντησαν πως ήταν φρέσκο (αυτός) είπε: «Κι όμως, μάθετε πως κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν τρεις μέρες. Τόσο κοντά στα τείχη έχουμε τον εχθρό! Προσέξτε λοιπόν τον κίνδυνο, προστατεύστε την πατρίδα. Μη στηρίζετε στις δυνάμεις της πόλης (Ρώμης). Αποβάλετε την υπερβολική σας αυτοπεποίθηση. Μην πιστέψετε πως θα ενδιαφερθεί κανείς για την πατρίδα, αν εσείς οι ίδιοι δε φροντίσετε γι' αυτήν. Θυμηθείτε πως κάποτε η πολιτεία μας βρέθηκε στον έσχατο κίνδυνο». Κι αμέσως ξεκίνησαν τον τρίτο Καρχηδονιακό πόλεμο, κατά τον οποίο καταστράφηκε η Καρχηδόνα.

.....
Και δεν πρέπει να επικρίνεται περισσότερο ο προδότης της πατρίδας παρά ο προδότης του κοινού συμφέροντος, ή όποιος λιποτακτεί από τη γενική ευημερία για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας. Γι' αυτό συμβαίνει να είναι αξιέπαινος, όποιος πέφτει για την πατρίδα, επειδή είναι σωστό να μας είναι πιο αγαπητή η πατρίδα παρά εμείς οι ίδιοι.

- B.**
- 1.α.** **diem** : die
muris : muros
opibus : opes
urbis : urbium
communis salutis : communi salute
- 1.β.** **quae** : quod
neminem : nullius
vos ipsi : vobis ipsis
is : eas
- 1.γ.** **prope** : propius
extremo : extero
magis : maxime
cariorem : carissimarum
- 2.α.** **dixissent** : dic
decerptam esse : decerptum iri
cavete : cautum
tutamini : tutandi
nolite : nolles
fit : fierent
cadat : cecidistis
esse : fuerimus

- 2.β. habemus** : habeamus, haberemus, habituri simus, habuerimus, habuissemus, -
sumptum est : sumere, sumpsisse
- 3.α. ante diem** : είναι εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει το χρόνο στο decerptam esse.
decerptam esse : είναι ειδικό απαρέμφατο που λειτουργεί ως αντικείμενο στο scitote
Carthagine : είναι απρόθετη αφαιρετική (ονόματος πόλης) που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός που δηλώνει στάση σε τόπο στο decerptam esse.
opibus : είναι αφαιρετική του μέσου στο confidere.
Punicum : είναι επιθετικός προσδιορισμός στο bellum.
vobis : είναι δοτική προσωπική κτητική στο est.Punicum: είναι επιθετικός προσδιορισμός στο bellum.
utilitatis : είναι γενική αντικειμενική στο proditor.
cariorem : είναι κατηγορούμενο στο patriam (μέσω του esse)
esse : είναι τελικό απαρέμφατο που λειτουργεί ως υποκείμενο στο απρόσωπο ρήμα decet.
- 3.β. Ut nos eum laudare debeamus**
- 3.γ. nobismet ipsis** (αφαιρετική συγκριτική)
- 4.α. Δευτερεύουσα χρονική πρόταση που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης (inquit).**
 Εισάγεται με τον ιστορικό – διηγηματικό cum.
 Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, γιατί ο ιστορικός cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση αιτίου – αιτιατού ανάμεσα στις δύο προτάσεις. Είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου που υπάρχει στην υποτακτική.
 Συγκεκριμένα εκφέρεται με χρόνο υπερσυντέλικο, γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (inquit: οριστική παρακειμένου) και εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν.
 Ubi omnes recentem esse dixerunt (ή dixere).
 Δευτερεύουσα αναφορική πρόταση, προσδιοριστική στο is.
 Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική λόγω έλξης από την υποτακτική της προηγούμενης συμπερασματικής πρότασης (laudandus sit).
- 4.β. Oribus urbis ne confisi sitis.**
- 4.γ. Cato monet eos ut fiduciam, quae nimia eis sit, (ei) deponant.**